

Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā

Dr. biol. Māra Pakalne
Latvijas Universitāte

E-pasts: mara.pakalne@lu.lv

Eiropas Komisijas LIFE+ Programmas projekts

- Projekta nosaukums: “Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā”
- Projekta ilgums: 2010. g. 1. februāris – 2013. g. augusts
- Projekta vietas: Rožu purvs, Aizkraukles purvs un meži, Aklais purvs, Melnā ezera purvs
- Projekta sadarbības partneri: Latvijas dabas fonds, Filmu studija ELM MEDIA
- Līdzfinansētāji: Latvijas Vides Ministrija, A/S “Rīgas meži”

Kādēļ tapis šis projekts?

- Neskarti augstie purvi ir rets, apdraudēts un īpaši aizsargājams biotops Eiropas Savienībā
- Purvus ir ietekmējuši dažādi faktori, kuru rezultātā turpinās dabisko purva biotopu izzušana
- Līdz ar to daudzās Eiropas valstīs ir ievērojami samazinājusies augsto purvu platība.

Eiropas Savienībā aizsargājamie biotopi projekta vietās

- Neskarti augstā purva biotopi
- Ietekmēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās
- Pārejas purvi un slīkšņas
- Purva ieplakas
- Brūnūdens ezeri
- Purvainie, staignāju un veci jaukti platlapju meži

Projekta uzdevumi

- Saglabāt vislabvēlīgāko statusu Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamajiem augstā purva biotopiem Rožu purvā, Aizkraukles purvā un mežos, Aklajā purvā un Melnā ezera purvā;
- Informēt sabiedrību par purvu aizsardzības un apsaimniekošanas nozīmi un pieredzi.

Ietekmes projekta vietās

- Grāvji
- Kūdras ieguves lauki
- Degums

Projekta vietas

Projekta pasākumi

Sagatavošanas pasākumi

A1 Dabas aizsardzības plānu izstrāde (2010/2011)

A2 Tehnisko projektu izstrāde aizsprostu būvei,
purvu izpēte (2010/2011)

A3 Iepirkumu procedūras organizēšana un līgumu
slēgšana (2010-2013)

Projekta pasākumi

Vienreizējie biotopu apsaimniekošanas pasākumi

C1 Aizsprostu būve (2011/2012)

Sabiedrības izglītošanas pasākumi

D1 Semināru organizēšana (6) (2010-2013)

D2 Projekta mājas lapas www.purvi.lv izstrāde un uzturēšana (2010-2013)

D3 Bukletu un stendu sagatavošana (2010-2011)

D4 Purvu aizsardzības un apsaimniekošanas metodikas izstrāde (2013)

D5 Projekta filmas sagatavošana (2010-2013)

Projekta pasākumi

Sabiedrības izglītošana
D6 Purvu izstādes sagatavošana
D7 Leimana atskaites sagatavošana un izdošana
Projekta vadība un monitorings
E1 Projekta administrēšana
E2 Apsaimniekošanas pasākumu monitorings (patstāvīgie novērojumi)
E3 Sadarbība un pieredzes apmaiņa
E4 Projekta audits
E5 Pēc LIFE projekta plāns

Pasākumi projekta vietās

- Dabas aizsardzības plāna izstrāde
- Hidroloģiskā, ģeoloģiskā, biotopu izpēte un tehnisko projektu izstrāde
- Aizsprostu būve uz nosusināšanas grāvjiem
- Apsaimniekošanas pasākumu monitorings
- Filmas uzņemšana

Augstie purvi

Garsmailes sfagns

Magelāna sfagns

Spilgtā purvuspāre

Putni purvos

Dzērve

Dzeltenais tārtiņš

Kukaiņi purvos

Parastais
purvraibenis

Mazais viršu zilenītis

Rožu purvs 991 ha

Rožu purvs

Rožu purvs

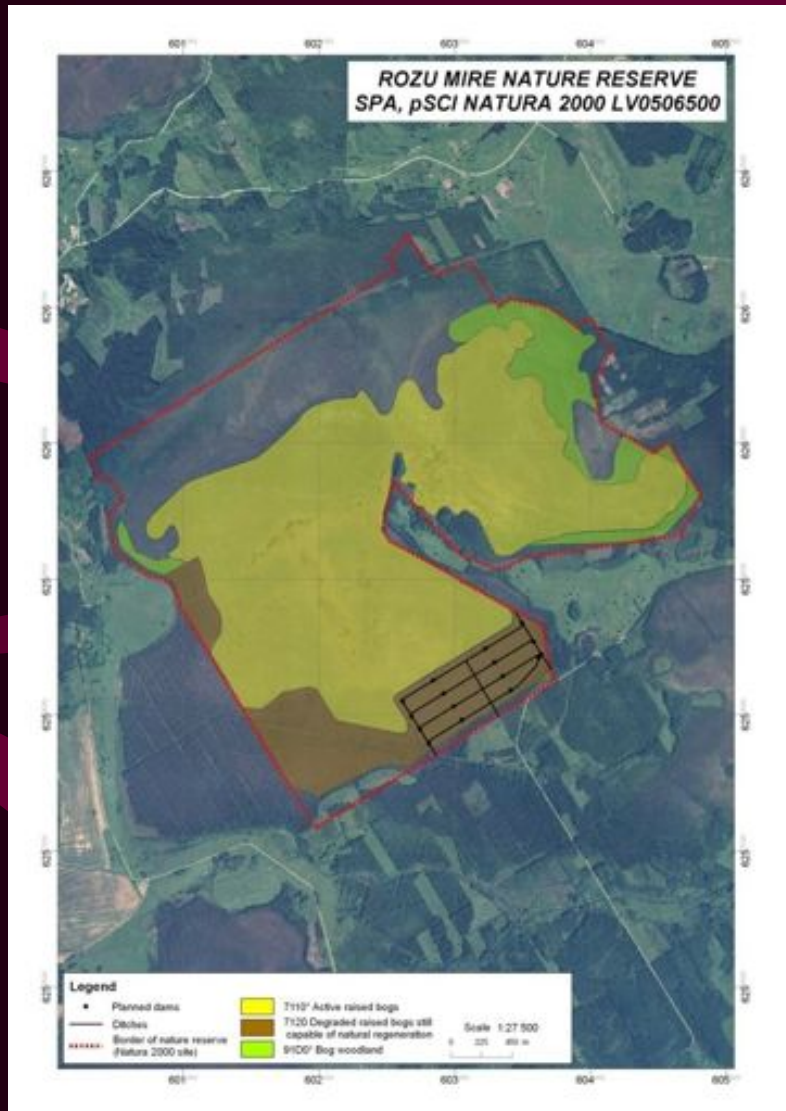
Rasene

Polijlapu andromeda

Rožu purva apsaimniekošanas pasākumi

Aizsprostu būve

Aizkraukles purvs un meži

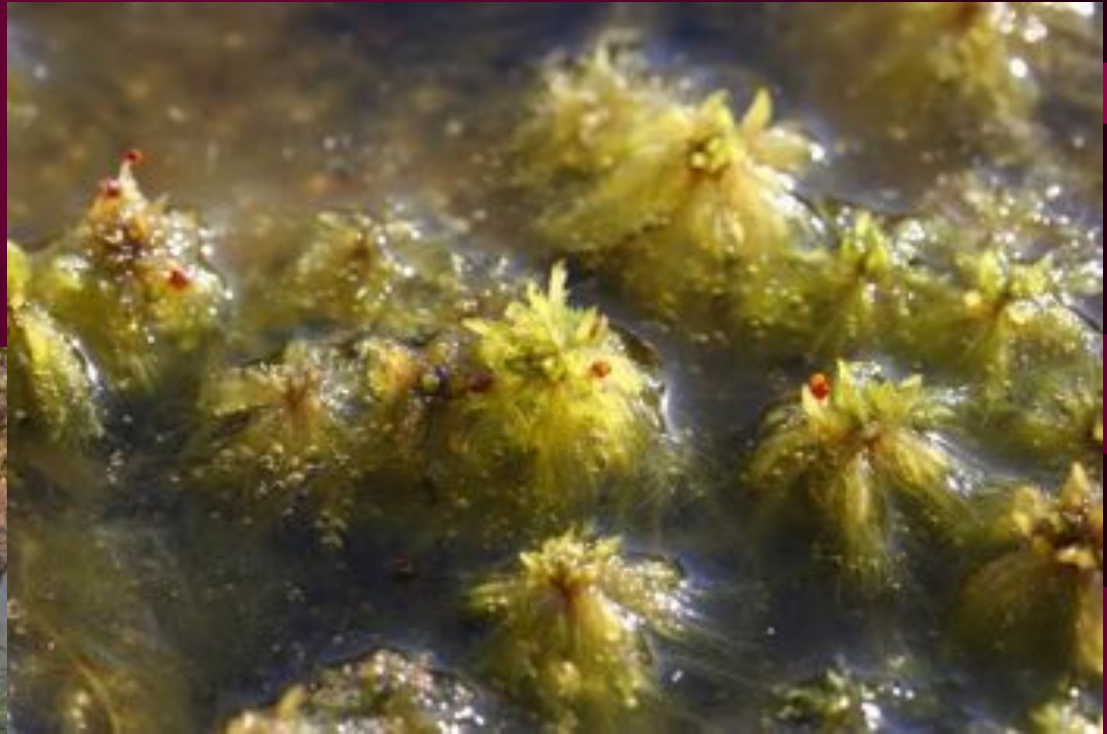
1532 ha

Purva lāma ar rasenēm un sfagniem

Sfagni purvu ekosistēmās

Aizkraukles purvs un meži

Aizkraukles purvs un meži

Aizsargājamie augi

Rusova dzegužpirkstīte

Purva salas

Pārejas purva veģetācija pie purva salām

Plankumainā
dzegužpirkstīte

Aizkraukles purva un
mežu
apsaimniekošanas
pasākumi

2003 ha

Aklais purvs

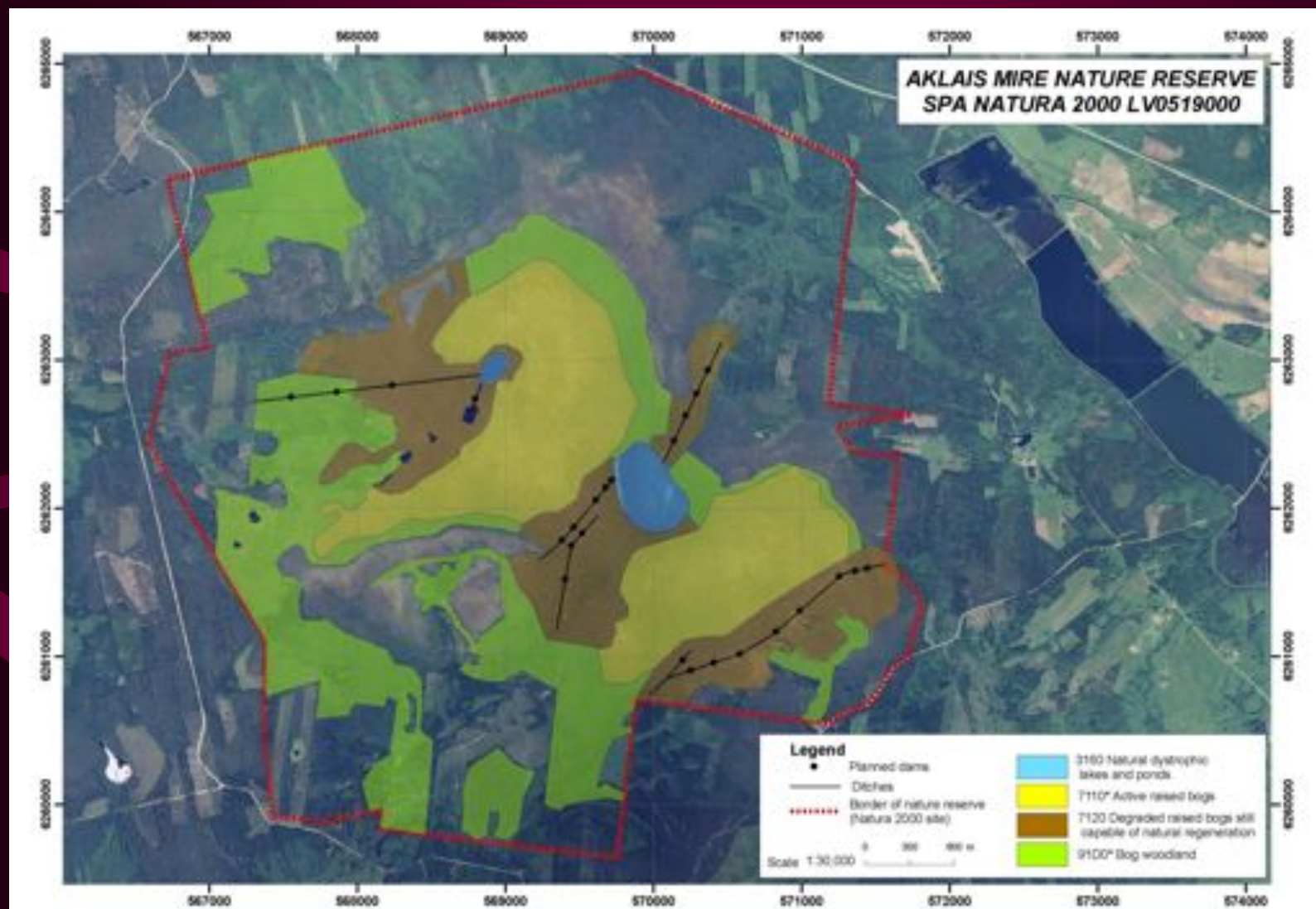
2003 ha

Purva vaivariņš

Aklā purva apsaimniekošanas pasākumi

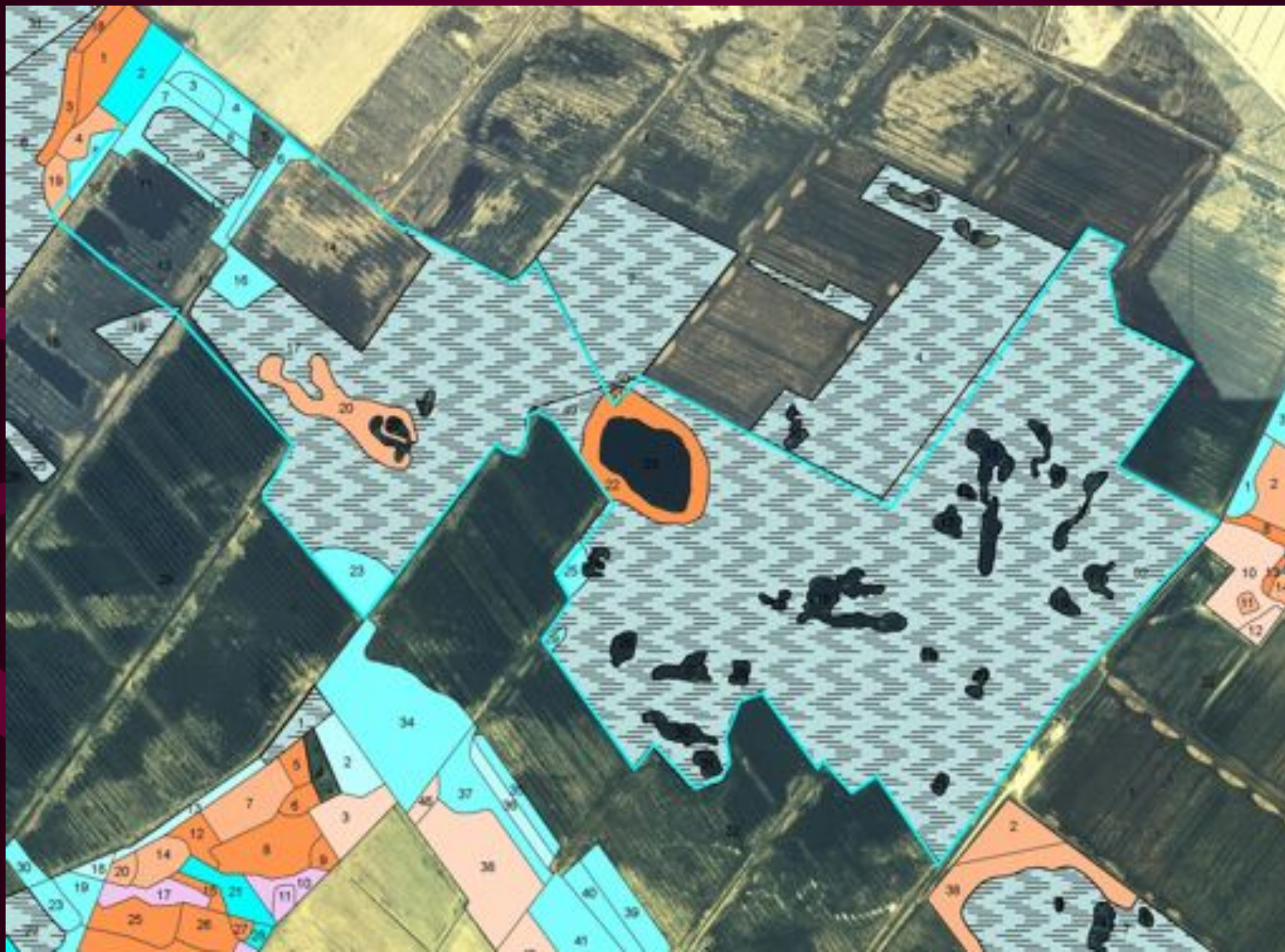

Melnā ezera purvs

317 ha

Melnā ezera purvs

Melnā ezera purvs

Melnā ezera purva apsaimniekošanas pasākumi

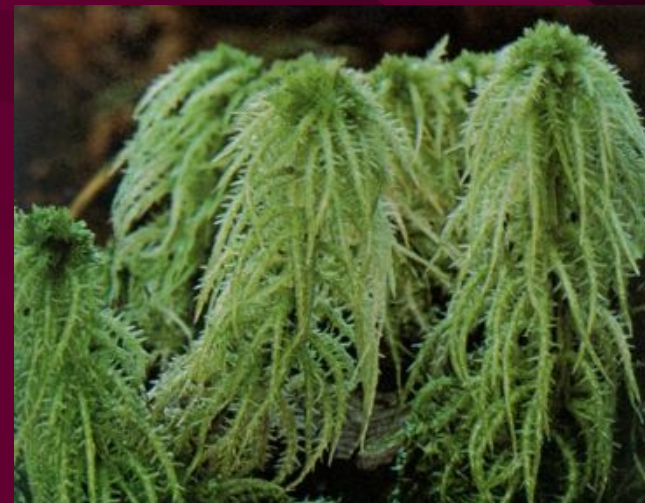

Sūnas kūdras laukos

Krokvācelīte

Varnstorfa sfagns

Spurainais sfagns

Purva biotopu apsaimniekošana un monitorings

Dabas aizsardzības
plāni

Apsaimniekošanas
pasākumi

Apsaimniekošanas
pasākumu
monitorings

Dabas aizsardzības plāni

Tie nosaka purvu
apsaimniekošanas
un aizsardzības
pasākumus.

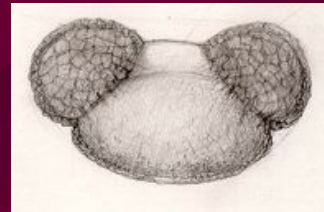
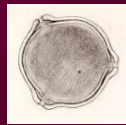
Purvu pētnieki darbā

Ģeoloģiskā izpēte projekta vietās

Lai rekonstruētu veģetācijas un klimata izmaiņas purva attīstības gaitā tiek veiktas kūdras paleobotāniskās analīzes.

Kūdras botāniskais sastāvs atspoguļo to augu sabiedrību, kura atmiršot veidojusi kūdru, bet tajā atrastie putekšņi atspoguļo gan purva, gan arī apkārtējo veģetāciju.

Projekta eksperti

Patstāvīgie novērojumi

Monitoringa parauglaukumu ierīkošana
pirms apsaimniekošanas pasākumiem

Biotopu un ūdens līmeņa patstāvīgie novērojumi

Aizprostu būve

Pastaiga pa purvu

Filmas uzņemšana

